

Uitspraak datum: 3 mei 2022

2.3 [REDACTED] houdt zich bezig met de verkoop van goederen (met name zilverwerk) via www.marktplaats.nl.

2.4 In een op 5 januari 2020 uitgezonden aflevering van "Stegeman op de Bres", de 6^e aflevering van het 5^e seizoen, is aandacht besteed aan [REDACTED]. In de uitzending wordt [REDACTED] beschuldigd van oplichting en bedrog.

2.5 In de betreffende uitzending zijn drie personen (Erika [REDACTED] Harry [REDACTED] en Jannik [REDACTED]) te zien die verklaren dat zij via Marktplaats zilver hebben besteld bij [REDACTED]. Zij verklaren dat zij [REDACTED] daarvoor hebben betaald maar dat zij bananendozen met rommel dan wel lege bananendozen hebben ontvangen. Hun geld hebben zij nooit teruggekregen van [REDACTED], zo verklaren zij in de uitzending. Tevens is in de uitzending te zien dat een medewerkerster van Noordkaap bij [REDACTED] langs gaat. De betreffende medewerkerster doet zich voor als belangstellende voor de aankoop van een bank waarvoor [REDACTED] had geadverteerd op Marktplaats. Tijdens dat bezoek zijn, met gebruikmaking van een verborgen camera, beelden geluidsopnamen gemaakt in de woning van [REDACTED]. In de uitzending wordt ook de buitenkant van de woning van [REDACTED] in beeld gebracht. Vervolgens gaat de betreffende medewerkerster met [REDACTED] naar buiten om te kijken of de bank in de auto past. Op dat moment komt Stegeman samen met Erika [REDACTED] aanlopen. Bij de auto, in de straat waar [REDACTED] woont, vindt een confrontatie met Stegeman plaats, in aanwezigheid van een cameraploeg. Stegeman confronteert [REDACTED] met zijn bevindingen en beschuldigt hem van oplichting en bedrog. Vervolgens belt Stegeman de politie. De politie komt ter plaatse en [REDACTED] wordt in zijn woning aangehouden. In de uitzending is het gezicht van [REDACTED] onherkenbaar gemaakt door middel van een "wipe" en wordt de achternaam van [REDACTED] niet genoemd. [REDACTED] wordt in de uitzending de oplichter of de marktplaatsoplichter genoemd. De woonplaats van [REDACTED], wordt wel genoemd.

2.6 Bij brief van 17 februari 2020 heeft de gemachtigde van [REDACTED] Talpa TV B.V. gesommeerd de uitzending binnen vijf dagen offline te halen en een rectificatie te plaatsen.

2.7 Bij e-mail van 25 februari 2020 heeft mr. Van den Berg namens Talpa TV en in overleg met Noordkaap, de door [REDACTED] gemaakte verwijten betwist en aangegeven dat geen gehoor zal worden gegeven aan de sommatie.

2.8 Bij brief van 9 oktober 2020 heeft de gemachtigde van [REDACTED] mr. Van den Berg bericht dat zij over zou gaan tot dagvaarden indien niet tegemoet zou worden gekomen aan haar eerdere sommatie. Bij brief van 14 oktober heeft mr. Van den Berg namens Talpa TV en Noordkaap laten weten niet tegemoet te komen aan hetgeen [REDACTED] heeft verzocht. Hierop is door de gemachtigde van [REDACTED] bij brief van 11 februari 2021 gereageerd, waarna mr. Van den Berg wederom afwijzend heeft gereageerd.

2.9 [REDACTED] is bij vonnis van de meervoudige strafkamer van 12 oktober 2021 van de Rechtbank Noord-Nederland veroordeeld voor oplichting, onder andere op basis van de aangifte van Erika [REDACTED] en Harry [REDACTED]. Hem is een voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van 4 maanden opgelegd met een proeftijd van twee jaren en een taakstraf van 180 uren. Tevens is hij veroordeeld om aan acht benadeelden een schadevergoeding te betalen.

3. De vordering

3.1 [REDACTED] vordert dat bij vonnis:

- I. voor recht wordt verklaard dat Noordkaap onrechtmatig heeft gehandeld jegens [REDACTED];
- II. Noordkaap wordt veroordeeld tot het doen van een rectificatie op de website www.sbs6.nl, inhoudende dat de woorden "op heterdaad" uit de titel en de (archief)uitzending worden gehaald;
- III. Noordkaap wordt veroordeeld tot het onherkenbaar maken van de stem van [REDACTED] [in de dagvaarding staat gedaagde maar de kantonrechter beschouwt dit als een kennelijke verschrijving] in de gearchiveerde uitzending;
- IV. Noordkaap wordt veroordeeld tot het vergoeden van de geleden schade wegens aantasting van de privacy en eer en goede naam, voor een bedrag van € 1.000,00;
- V. een en ander op straffe van een dwangsom van € 100,- per dag na betekening van het af te geven vonnis in deze, voor iedere dag dat Noordkaap nalaat uitvoering te geven aan het te wijzen vonnis;
- VI. Noordkaap wordt veroordeeld in de kosten van geding.

4. Het standpunt van [REDACTED]

4.1 [REDACTED] heeft aan zijn vorderingen ten grondslag gelegd dat Noordkaap tegenover hem onrechtmatig heeft gehandeld. Door het uitzenden van het programma is [REDACTED] in zijn eer en goede naam aangetast. [REDACTED] stelt dat geen is sprake van objectieve, verifieerbare en onpartijdige journalistiek.

4.2 [REDACTED] stelt voorts dat zijn privacy is geschonden door de handelwijze van Noordkaap. [REDACTED] is identificeerbaar in beeld gebracht. Hij is herkenbaar door zijn markante stem. Verder is zijn woning zowel buitenshuis als binnenshuis gefilmd, is zijn voornaam genoemd evenals zijn woonplaats en is een situatie ontstaan dat omwonenden naar buiten zijn gekomen en zich rond de woning van [REDACTED] verzamelden. Deze privacy-inbreuk is volgens [REDACTED] disproportioneel en niet noodzakelijk voor het journalistieke doel van Noordkaap. Ten gevolge van deze schending kan [REDACTED] zich niet meer vertonen in lokale supermarkten zonder daarbij nagewezen te worden, laat staan dat hij lege dozen mee naar huis kan nemen.

4.3 [REDACTED] stelt verder dat Noordkaap in de uitzending ten onrechte vermeldt dat [REDACTED] op heterdaad is betrapt. Voorts stelt [REDACTED] dat het beginsel van hoor en wederhoor niet naar behoren is toegepast. [REDACTED] is ineens geconfronteerd met presentator Stegeman en was hierdoor overonderd. Hij heeft niet voldoende kennis kunnen nemen van de door Stegeman gestelde feiten door Stegeman en heeft zich niet kunnen voorbereiden op een inhoudelijke reactie.

5 Het standpunt van Noordkaap

5.1 Noordkaap concludeert tot afwijzing van de vorderingen van Noordkaap met veroordeling van Noordkaap in de proceskosten. Hiertoe voert Noordkaap, samengevat weergegeven, het volgende aan. Ter zake van de vordering onder I is de rechtbank bevoegd en niet de kantonrechter. De vorderingen onder II en III zijn tegen de verkeerde partij ingesteld. Noordkaap heeft geen zeggenschap over het archief en de website van sbs6.nl. Inhoudelijk heeft Noordkaap zich beroepen op haar vrijheid van meningsuiting, meer in het bijzonder de vrijheid om een misstand aan de kaak te stellen. Zij voert aan dat het recht op de vrijheid van meningsuiting van Noordkaap zwaarder weegt dan het recht van [REDACTED] op bescherming van zijn privacy zoals dat voortvloeit uit artikel 8 EVRM. Dat betekent dat de uitzending niet onrechtmatig is jegens [REDACTED] en dat er geen noodzaak bestaat voor een beperking op de vrijheid van meningsuiting door het toewijzen van enig onderdeel van het gevorderde.

6. De beoordeling

bevoegdheid kantonrechter

6.1 Vorderingen van onbepaalde waarde worden in beginsel niet behandeld door de kantonrechter. Indien er echter duidelijke aanwijzingen zijn dat de vordering geen hogere waarde vertegenwoordigt dan € 25.000,- dan is de kantonrechter bevoegd. Dat is hier het geval.

vermeerdering van eis

6.2 Ter zitting heeft [REDACTED] zijn eis mondeling vermeerderd in die zin dat Noordkaap ook zijn woning onherkenbaar dient te maken in de gearhiveerde (archief)uitzending. De kantonrechter staat de eisvermeerdering niet toe. Een vermeerdering van eis behoort op grond van artikel 130 Rv schriftelijk, bij conclusie of akte ter rolle, te gebeuren. Niet volstaan kan worden met een mondelinge mededeling ter zitting. De eisvermeerdering voldoet dan ook niet aan het wettelijk vereiste.

kern van het geschil, toetsingskader

6.3 Het geschil van partijen draait om de vraag of Noordkaap jegens [REDACTED] onrechtmatig heeft gehandeld door op 5 januari 2020 de betreffende aflevering van Stegeman op de Bres uit te zenden op televisie en op internet beschikbaar te stellen.

6.4 Voor de beantwoording van die vraag dient een afweging te worden gemaakt tussen het recht van Noordkaap haar mening vrijelijk te uiten (artikel 10 lid 1 EVRM) en het recht van [REDACTED] op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer (artikel 8 lid 1 EVRM). De toetsing welke van deze beide fundamentele rechten in het concrete geval zwaarder weegt, dient te geschieden aan de hand van alle omstandigheden van het geval, en met inachtneming van de noodzakelijkheids- en proportionaliteitstoets van artikel 10 lid 2 EVRM, dan wel artikel 8 lid 2 EVRM.¹

6.5 Wat betreft bij de afweging in aanmerking te nemen omstandigheden, knoopt de kantonrechter aan bij de volgende in de rechtspraak geformuleerde gezichtspunten;

- de aard van de publicatie en de ernst van de te verwachten gevolgen voor degene op wie die beschuldigingen betrekking hebben,
- de ernst - gezien vanuit het algemeen belang - van de misstand die de uitzending aan de

¹ o.a. Hoge Raad 5 oktober 2012, ECLI:NL:HR:2012:BW9230.

- kaak beoogt te stellen,
- c. de mate waarin ten tijde van de uitzending de beschuldigingen steun vonden in het toen beschikbare feitenmateriaal,
 - d. de inkleding van de beschuldigingen, gezien in verhouding tot de onder a tot en met c genoemde factoren,
 - e. de mate van waarschijnlijkheid dat, ook zonder de verweten uitzending het nagestreefde doel langs andere, voor de wederpartij minder schadelijke wegen met een redelijke kans op spoedig succes bereikt had kunnen worden.²

6.6 De kantonrechter betreft bij haar afweging de volgende feiten en omstandigheden.

de aard van de verdenking

6.7 [REDACTED] wordt in de uitzending in verband gebracht met oplichting en neergezet als marktplaatsoplichter. Dit is een ernstige verdenking.

de misstand

6.8 De kantonrechter stelt vast, hetgeen door [REDACTED] ook niet is bestreden, dat oplichting via internet/Marktplaats een misstand is die de samenleving raakt. Noordkaap heeft dan ook met recht kunnen beslissen aandacht te besteden aan dit onderwerp. In de uitzending wordt in algemene zin ook aandacht besteed aan oplichting via internet/Marktplaats. In de uitzending komt een politieagent aan het woord die aangeeft dat met name aankoopfraude veel voorkomt op internet en onder andere aangeeft wat je kunt doen om internetfraude te voorkomen. Ook komt de voorzitter van de Fraudehelpdesk aan het woord in de uitzending. Dat de uitzending een maatschappelijk belang dient, komt naar het oordeel van de kantonrechter dan ook tot uiting.

steun in beschikbare feitenmateriaal

6.9 [REDACTED] stelt dat Noordkaap hem ten onrechte beschuldigt van oplichting en bedrog. De jegens hem gerichte beschuldiging van oplichting en bedrog vindt naar zijn mening geen steun in het beschikbare feitenmateriaal ten tijde van de uitzending. Hij stelt dat hij al jaren actief is op Marktplaats en dat er dan wel eens iets mis gaat met een verzending van goederen, maar dat hij altijd een oplossing heeft geboden in dergelijke kwesties.

6.10 Noordkaap heeft aangevoerd dat zij een dossier heeft gekregen van Harry [REDACTED], een oud-politieman die één van de gedupeerden is van [REDACTED] en een eigen dossier heeft opgebouwd. Noordkaap heeft vervolgens de gedupeerden benaderd die in dit dossier voorkwamen. Iedere gedupeerde heeft een soortgelijk verhaal namelijk dat zij iets hebben besteld bij [REDACTED], zilverwerk, en dat zij hebben betaald maar dat zij rommel dan wel lege (bananen)dozen hebben ontvangen, aldus Noordkaap. Ten tijde van de uitzending was ook al door diverse gedupeerden aangifte gedaan tegen [REDACTED], waaronder Erika [REDACTED] en Harry [REDACTED]. [REDACTED] heeft weliswaar aangevoerd dat hij de kwesties met Harry [REDACTED] en Erika [REDACTED] heeft opgelost door het geld aan hen terug te storten maar [REDACTED] heeft dit op geen enkele wijze nader onderbouwd. In de uitzending zijn vervolgens drie van die gedupeerden aan het woord Erika [REDACTED], Harry [REDACTED] en Jannik [REDACTED] en zij vertellen wat hen is overkomen. Erika [REDACTED] vertelt zelfs twee keer door [REDACTED] te zijn gedupeerd, omdat hij steeds van verschillende accounts gebruik maakt. Ondanks diverse pogingen en contacten met [REDACTED], heeft zij haar geld niet teruggekregen, zo vertelt Erika [REDACTED] in de uitzending. Met

² zie o.a. HR 24 juni 1983, ECLI:NL:HR:1983:AD221, EHRM 7 februari 2012, ECLI:NL:XX:2012:BW0604 en EHRM 7 februari 2012, ECLI:NL:XX:2012:BW0603.

Noordkaap is de kantonrechter van oordeel dat de verdenking van [REDACTED]'s betrokkenheid bij oplichting ten tijde van de uitzending voldoende steun vond in het toen beschikbare feitenmateriaal. Noordkaap heeft in dit geval haar journalistiek onderzoek voldoende zorgvuldig uitgevoerd.

6.11 In dit kader is door [REDACTED] verder nog aangevoerd dat het programma ten onrechte melding maakt van de term heterdaad. [REDACTED] plaatst deze term blijkaar in het strafrechtelijk kader en gaat er aan voorbij dat in de uitzending wordt bedoeld op de aanwezigheid van (bananen)dozen en zilver in de woning van [REDACTED]. De kantonrechter ziet niet in waarom in deze context geen gebruik kon worden gemaakt van de term heterdaad.

herkenbaarheid en gevolgen

6.12 [REDACTED] heeft voorts gesteld dat hij identificeerbaar in beeld is gebracht omdat hij herkenbaar is door zijn markante stem. Daarnaast zijn er opnamen gemaakt van zijn woning, de straat en de wijk. Delfzijl is maar klein zodat direct duidelijk is waar hij woont. Deze privacy-inbreuk is naar zijn mening disproportioneel.

6.13 Vast staat dat van het bezoek aan de woning van [REDACTED] met een verborgen camera opnamen zijn gemaakt. De opnamen van de confrontatie tussen Stegeman en [REDACTED] zijn niet met een verborgen camera gemaakt. Verder zijn er opnamen gemaakt van de buitenzijde van de woning van [REDACTED]. Vast staat verder dat voor het gebruik van deze opnamen geen (expliciete) toestemming is gegeven door [REDACTED].

6.14 Voor zover [REDACTED] in beeld is gebracht, is dat naar het oordeel van de kantonrechter voldoende zorgvuldig gebeurd. Het gezicht van [REDACTED] is vervaagd en zijn volledige naam en adres wordt niet genoemd. De opname in de woning van [REDACTED] is zeer beperkt van aard. Daarbij is de opname functioneel omdat in de woning dezelfde soort dozen staan, als de dozen die de gedupeerden van [REDACTED] hebben ontvangen, en er zilverwerk in de woning staat. De opnamen zijn hiertoe ook beperkt. De stem van [REDACTED] is niet vervormd in de opnamen. Dit zou weliswaar voor herkenbaarheid binnen een kleine kring van familie, vrienden, kennissen en buurtbewoners kunnen zorgen, maar niet voor herkenbaarheid in brede kring of bij het grote publiek. Hetzelfde geldt voor de buitenzijde van zijn woning en de straat. De woning is niet zodanig markant, dat die aan herkenbaarheid bij een grote groep zal bijdragen, met name nu de straatnaam ook niet wordt genoemd. Dat de plaatsnaam in het programma wordt genoemd leidt naar het oordeel van de kantonrechter evenmin tot herkenbaarheid van [REDACTED] onder een groot publiek. Daarbij heeft Noordkaap terecht aangevoerd dat de herkenbaarheid van deze plaats belangrijk is voor de waarschuwendende functie van de uitzending omdat [REDACTED] onder verschillende namen op Marktplaats handelde maar hij wel steeds zijn woonplaats vermeldde.

6.15 Dat [REDACTED] als gevolg van de uitzending schade heeft geleden is verder onvoldoende gebleken. Dat [REDACTED], zoals hij stelt, wordt herkend in supermarkten waardoor hij wordt nagekeken en hij geen lege dozen meer kan meenemen voor zijn handel, is op geen enkele wijze onderbouwd door [REDACTED]. Nog daargelaten of sprake is van schade in dat opzicht. Dat er in verschillende media berichtgeving is geplaatst over de uitzending en dat daarbij de straatnaam van [REDACTED] wordt genoemd, is eveneens in het geheel niet nader toegelicht of onderbouwd. Het feit dat het UWV tot terugvordering van de Wajong-uitkering van [REDACTED] is overgegaan, is het gevolg van het feit dat [REDACTED] blijkaar zijn neveninkomsten niet heeft opgegeven en niet het gevolg van de uitzending.

hoor- en wederhoor

6.16 [REDACTED] heeft verder nog gesteld dat hij door Noordkaap niet dan wel onvoldoende in de gelegenheid is gesteld tot het geven van een weerwoord. De kantonrechter is van oordeel dat [REDACTED] tijdens de confrontatie met Stegeman voldoende de gelegenheid heeft gekregen om zijn verhaal te doen. Het gesprek met Stegeman verloopt - zo laat de uitzending zien - rustig en [REDACTED] kiest er zelf voor in gesprek te blijven met Stegeman. Daarbij krijgt [REDACTED] alle gelegenheid om zijn kant van het verhaal te doen. Dat [REDACTED] woorden in de mond zijn gelegd of dat zijn woorden uit zijn verband worden gerukt, is door [REDACTED] onvoldoende onderbouwd. Door [REDACTED] worden op dit punt ook geen concrete passages uit de uitzending genoemd. Bovendien heeft [REDACTED] ter zitting zelf aangegeven dat hij bewust de uitzending wilde afwachten voordat hij contact op zou nemen met Noordkaap, zodat niet gebleken is dat Noordkaap niet open stond voor een weerwoord van [REDACTED].

conclusie

6.17 De kantonrechter komt op grond van de hiervoor weergegeven omstandigheden tot de conclusie dat in dit geval het belang van Noordkaap bij bescherming van haar recht op vrijheid van meningsuiting dient te prevaleren boven het belang van [REDACTED] bij bescherming van zijn recht op privacy en zijn eer en goede naam. De inbreuk op de privacy van [REDACTED] met de uitzending is beperkt en in de gegeven omstandigheden niet ontoelaatbaar. Niet alleen is sprake van een maatschappelijke misstand die Noordkaap terecht aan de orde stelt, maar ook vindt de beschuldiging voldoende steun in het feitenmateriaal. De kantonrechter acht de kans klein dat, zonder de aandacht die Noordkaap eraan heeft besteed, het brede publiek zou zijn gewaarschuwd voor de beschreven misstand, die blijkbaar lange tijd kon voortduren doordat gebruik werd gemaakt van verschillende accounts. Verder is niet gebleken van ernstige gevolgen voor [REDACTED] van de inbreuk op zijn privacy. Eén en ander maakt dat niet kan worden geoordeeld dat de uitzending onrechtmatig jegens [REDACTED] is. De vorderingen gaan in alle onderdelen uit van het tegendeel en moet daarom worden afgewezen. De overige verweren van Noordkaap behoeven dan ook verdere beoordeling.

6.16 [REDACTED] zal, als de in het ongelijk gestelde partij, worden veroordeeld in de proceskosten van Noordkaap, zijnde 2 liquidatiepunten a € 124,00 (zijnde € 248,00).

7. Beslissing

De kantonrechter:

7.1 wijst de vorderingen af;

7.2 veroordeelt [REDACTED] in de kosten van de procedure, tot op heden aan de zijde van Noordkaap begroot op € 248,00 voor salaris gemachtigde;

7.3 verklaart deze kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. I.F. Clement, kantonrechter en op 3 mei 2022 ter openbare terechtzitting in aanwezigheid van de griffier.

coll.:

typ: 322

Voor afgeleverd conform

03 MEI 2022
De griffier.

